

2016

(Υπεύθυνος ανασκαφών: Luca Bombardieri)

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ανακοινώνει τη λήξη της φετινής (2016) ανασκαφικής έρευνας στη θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου που διεξήχθη από την Ιταλική Αρχαιολογική Αποστολή (Università degli Studi di Firenze). Οι φετινές έρευνες διήρκησαν από τις 16 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 7 Οκτωβρίου 2016.

Όπως είχαν δείξει οι προηγούμενες έρευνες στη θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου, που βρίσκεται σε ένα ψηλό πλάτωμα στην ανατολική όχθη του ποταμού Κούρη, η κατοίκηση εδώ αποτελείται από δύο ξεχωριστές φάσεις με σειρά σχετικών υπο-περιόδων της Μέσης Εποχής του Χαλκού. Η θέση στη συνέχεια κατοικήθηκε περιστασιακά κατά την ύστερη Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδο, μετά από μακρά περίοδο εγκατάλειψης.

Οι έρευνες του 2016 επικεντρώθηκαν σε δυο περιοχές, που διαφέρουν μεταξύ τους όσον αφορά στη χρήση και λειτουργία τους: στην οικιστική περιοχή που βρίσκεται στην χαμηλή αναβαθμίδα (Περιοχές T1-T4) και στη νότια νεκρόπολη (Περιοχή E). Ανασκάφηκαν τέσσερις νέες περιοχές σε δύο παρακείμενες αναβαθμίδες (Περιοχές T1-T4) στο νοτιοδυτικό τμήμα του οικισμού. Η Περιοχή T1 καταλαμβάνει έκταση 35 τετραγωνικών μέτρων πάνω σε μικρή αναβαθμίδα στο δυτικό τμήμα του οικισμού. Οι έρευνες εδώ αποκάλυψαν έναν μεγάλων διαστάσεων τοίχο που φαίνεται ότι οριοθετεί τον οικισμό στα δυτικά, ακολουθώντας τη φυσική κλίση της αναβαθμίδας. Ο τοίχος έχει πλάτος 1,60-1,70 μ. ενώ δημιουργήθηκε λάξευση στο φυσικό βράχο, βάθους 0,60 μ. για τα θεμέλιά του. Η λάξευση γεμίστηκε στη συνέχεια με μπάζα και μεγάλες λαξευμένες πέτρες επιχρισμένες με γύψο. Ο εντυπωσιακός αυτός τοίχος, φαίνεται ότι λειτουργούσε σαν ένα τείχος που οριοθετούσε τον οικισμό και πιθανόν να χρονολογείται στην Φάση A κατοίκησης του οικισμού, στα τέλη της Μέσης Εποχής του Χαλκού. Μια σειρά από εγκαταστάσεις (όπως π.χ. λεκάνες) που εντοπίστηκαν εκτός του τείχους, χρονολογούνται σε μια προγενέστερη φάση (Φάση B). Ενδιαφέρον παρουσιάζει μια σειρά από ελλειψοειδείς ρηχούς λάκκους που βρέθηκαν έξω από το τείχος. Είναι σκαμμένοι σε σειρά και όλοι διατηρούν την ίδια απόσταση από το τείχος (3,00 μ περίπου). Οι λάκκοι περιείχαν τρία ακέραια αγγεία που είχαν προσεκτικά τοποθετηθεί στον πυθμένα τους (Εικ 1). Οι κατασκευές αυτές δεν φαίνεται να σχετίζονται με κάποια εργασία αλλά μάλλον συνδέονται με τις φάσεις οικοδόμησης/εγκατάλειψης του τείχους. Ανασκάφηκε ένα ακόμη τμήμα του τείχους στην Περιοχή T4 στην νοτιότερη τομή της ίδιας αναβαθμίδας, πράγμα που υποδηλώνει ότι το τείχος μάλλον οριοθετούσε τον οικισμό και στα νότια.

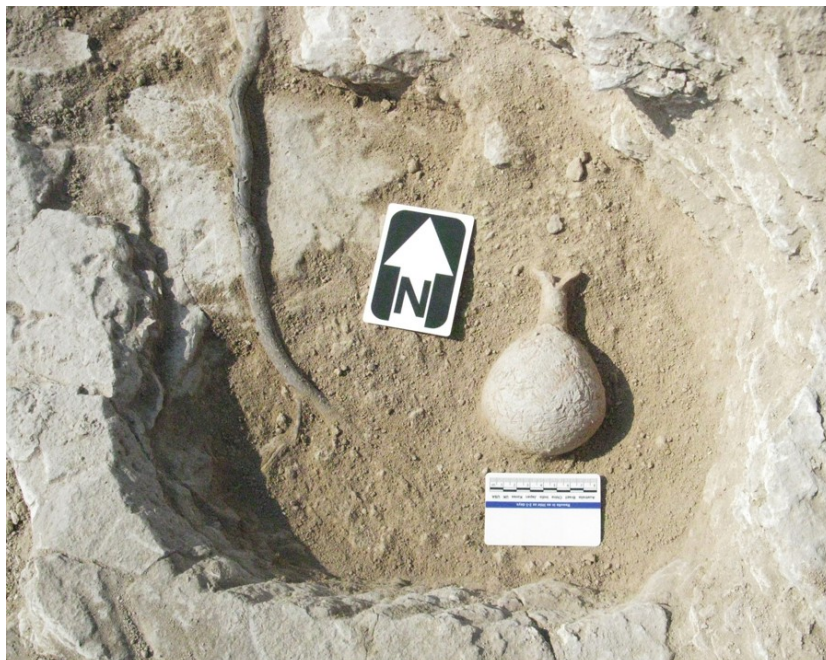
Η Περιοχή T2 καταλαμβάνει έκταση 38 τετραγωνικών μέτρων στο νοτιοδυτικό τμήμα της κυρίως αναβαθμίδας. Εδώ αποκαλύφθηκε κατά τις προηγούμενες ανασκαφικές περιόδους ένα οικιστικό συγκρότημα. Στο χώρο ανασκάφηκε περιοχή όπου φαίνεται να διεξάγονταν διάφορες δραστηριότητες. Εδώ βρέθηκαν τρία στεγασμένα κτίρια (Units 1-3) και δύο υπαίθριοι χώροι εργασίας (Χώροι 4-5). Στο Χώρο 4

ανασκάφηκε ένας μεγάλων διαστάσεων λάκκος απορριμμάτων εντός του οποίου βρέθηκε σύνολο εργαλείων, κεραμική και ζωικά οστά. Στην Περιοχή T3, στο βορειοδυτικό άκρο της ίδιας αναβαθμίδας, ανασκάφηκε ακόμη ένα στεγασμένο κτίσμα που καλύπτει έκταση 16 τετραγωνικών μέτρων.

Το νότιο νεκροταφείο (Περιοχή E) απλώνεται πάνω σε σειρά από αναβαθμίδες με κλίση προς τα ΝΑ του οικισμού. Η ομάδα των τάφων περιλαμβάνει λαξευτούς λακκοειδείς και θαλαμωτούς τάφους, σύγχρονους με τον οικισμό. Δύο τάφοι που ανασκάφηκαν εντός του 2016 παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον (Τάφοι 429 και 430) ως προς την αρχιτεκτονική τους αλλά και τα ταφικά έθιμα που παρουσιάζουν.

Ο Τάφος 429 αποτελείται από έναν μεγάλο υπόγειο θάλαμο με δύο εισόδους και ένα μεγάλο στόμιο. Παρόλο που ο τάφος βρέθηκε εν μέρει συλημένος, εντός του διατηρήθηκε σημαντικός αριθμός χάλκινων αντικειμένων. Τα αντικείμενα αυτά πιθανόν να σχετίζονται με τα ενδύματα που φορούσαν οι νεκροί αλλά και το νεκρικό σάβανο. Ανάμεσα στα ταφικά κτερίσματα ήταν και ένα κεραμικό πλακίδιο. Ο Τάφος 430 βρίσκεται δίπλα στον 429 και πρόκειται για θαλαμωτό τάφο με παρόμοιο, μεγάλο στόμιο ενώ στο εσωτερικό του βρέθηκε μικρός αριθμός πήλινων αγγείων.

Η φετινή ερευνητική ομάδα αποτελείται από αρχαιολόγους από το Πανεπιστήμιο του Τορίνο, έναν ανθρωπολόγο από το Πανεπιστήμιο της Μπολόνια, έναν αρχαιοβοτανολόγο από το Ινστιτούτο Κύπρου και δύο συντηρητές από το Πανεπιστήμιο του Τορίνο.

Εικ. 1